

Nr 156.

Ankom till riksdagens kansli den 22 maj 1918 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av anslag å tilläggsstat för år 1918 för vissa ändamål under åttonde huvudtiteln.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 5 april 1918 avlåten proposition, nr 291, angående anvisande av anslag å tilläggsstat för år 1918 för vissa ändamål under åttonde huvudtiteln har Kungl. Maj:t; under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, gjort följande framställningar:

Arkiv, bibliotek och museer.

Museer.

1:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till fullbordande av beslutade arbeten beträffande förändrad uppställning av nationalmuseets samlingar av europeisk keramik och antika skulpturarbeten ävensom installering av museets samling av antika bronser, vaser m. m. i de för vederbörande samlingar avsedda salar inom nationalmuseibyggnaden an-

Inrednings-
arbeten m. m.
i national-
museet.

[1.]¹

¹ Hänvisar till punkt i propositionen.

visa på tilläggsstat för år 1918 såsom reservationsanslag ett belopp av 5,288 kronor,

samt att i samband därmed medgiva, att för nämnda ändamål må användas 2,002 kronor 32 öre av det utav riksdagen för år 1917 anvisade anslaget till inredning av en utställningssal i nationalmuseibyggnaden.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 8—11 i åberopade statsrådsprotokollet.

Riksdagen har på extra stat beviljat, dels för år 1917 ett anslag av 7,000 kronor till inredning av en utställningssal i nationalmuseibyggnaden, dels ock för år 1918 ett anslag å 14,000 kronor till förändrad uppställning av nationalmuseets samlingar av europeisk keramik och antika skulpturarbeten ävensom till installering av museets samling av antika bronser, vaser m. m. i de för vederbörande samlingar avsedda salar inom museibyggnaden.

Sistnämnda anslag å 14,000 kronor har nu visat sig otillräckligt för sitt ändamål, till följd av de stora prisstegringar som under senaste tiden inträffat. Enligt nyupprättade kostnadsförslag erfordras för fullbordande av de ifrågavarande inredningsarbetena ytterligare ett belopp om 7,290 kronor. För att täcka denna merkostnad har här föreslagits att dels i första hand använda en å förutnämnda för år 1917 anvisade anslag till inredning av en utställningssal uppkommen besparing å 2,002 kronor 32 öre, dels bereda ett tilläggsanslag å återstående beloppet 5,287 kronor 68 öre eller, avrundat, 5,288 kronor.

Mot detta förslag har utskottet icke haft något att invända, och får utskottet därför hemställa:

att riksdagen må

a) till fullbordande av beslutade arbeten beträffande förändrad uppställning av nationalmuseets samlingar av europeisk keramik och antika skulpturarbeten ävensom installering av museets samling av antika bronser, vaser m. m. i de för vederbörande samlingar avsedda salar inom nationalmuseibyggnaden anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 5,288 kronor;

b) i samband därmed medgiva, att för nämnda ändamål må användas 2,002 kronor 32 öre av det utav riksdagen för år 1917 anvisade anslaget till inredning av en utställningssal i nationalmuseibyggnaden.

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till ytterligare utgifter för expenser samt vård, underhåll och förkovran av naturhistoriska riksmuseets etnografiska avdelning anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst 5,100 kronor.

Expenser
m. m. vid na-
turhistoriska
riksmuseets
etnografiska
avdelning

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 12—19 i återopade statsrådsprotokollet.

[2.]

Utskottet har på grund av den utredning, som förebragts, ansett sig böra tillstyrka ifrågakvarande framställning och får alltså hemställa,

att riksdagen må till *ytterligare utgifter för expenser samt vård, underhåll och förkovran av naturhistoriska riksmuseets etnografiska avdelning* anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 5,100 kronor.

Kyrkliga ändamål.

Kleresistaten.

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att för beredande av ersättning för kostnader i samband med verkställd utbetalning av krigstidshjälp under år 1917 åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst 1,625 kronor.

Ersättning
för kostnader
i samband
med utbetal-
ning av krigs-
tidshjälp åt
pensionsbe-
rättigade än-
kor och barn
efter delägare
i prästerska-
pets änke-
och pupill-
kassa

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 20—22 i återopade statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot denna Kungl. Maj:ts framställning, får i anledning därav hemställa,

[3.]

att riksdagen må för *beredande av ersättning för kostnader i samband med verkställd utbetalning av krigstidshjälp under år 1917 åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa* anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 1,625 kronor.

Domkapitlens expeditioner.

Täckande av
brist i dom-
kapitlens i
Karlstad och
Luleå expedi-
tionskassor.

4:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag anvisa
dels högst 1,540 kronor till täckande av brist i domkapitlets i
Karlstad expeditionskassa,
dels ock högst 2,818 kronor till täckande av brist i domkapitlets i
[4.] Luleå expeditionskassa m. m.
Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 22—27 i statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisa

a) till täckande av brist i domkapitlets i Karlstad expeditionskassa ett belopp av 1,540 kronor;

b) till täckande av brist i domkapitlets i Luleå expeditionskassa m. m. ett belopp av 2,818 kronor.

Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.

Serafimerlasarettet.

Brist i sera-
fimerlasaret-
tetsräkenska-
per åren
1917 och
1918.

5:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst, 468,097 kronor, till täckande av den brist, som år 1917 uppkommit i serafimerlasarettets räkenskaper, ävensom till täckande av motsedd brist i samma räkenskaper för år 1918.
[5.] Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 28—33 i statsrådsprotokollet.

Då utskottet icke haft något att erinra mot förevarande framställning, får utskottet hemställa

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst, 468,097 kronor, till täckande av den brist, som år 1917 uppkommit i serafimerlasarettets räkenskaper, ävensom till täckande av motsedd brist i samma räkenskaper för år 1918.

Allmänna skolväsendet.

Det högre skolväsendet.

Högre lärarinneseminariet.

6:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, dels till täckande av den brist, som under åren 1916 och 1917 må hava uppkommit i de på extra stat för sistnämnda två år anvisade anslagen till uppehållande av verksamheten vid högre lärarinneseminariets hushållsskola ett belopp av högst 3,468 kronor, Täckande av brist i högre lärarinneseminariets hushållsskolas räkenskaper. [6.]

dels ock till förstärkande av det på extra stat för år 1918 till enahanda ändamål anvisade anslaget ett belopp av högst 5,660 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet sid. 34—37.

Av den förebragta utredningen har utskottet blivit övertygat om nödvändigheten av att de nu begärda anslagen varda beviljade. Då utskottet sålunda anser sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts framställning, vill utskottet emellertid fästa uppmärksamheten på, att av de över ifrågavarande skolas räkenskaper under åren 1917 och 1918 upprättade tablåer framgår att skolans utgifter för mat väsentligen överstiga inkomsterna på hushållet, och synes det därför utskottet som om de nuvarande avgifterna för måltider och beställningar, särskilt med hänsyn till rådande dyrtider, vore alltför låga och borde kunna höjas.

Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst,

a) till *täckande av den brist, som under åren 1916 och 1917 må hava uppkommit i de på extra stat för sistnämnda två år anvisade anslagen till uppehållande av verksamheten vid högre lärarinneseminariets hushållsskola*, ett belopp av 3,468 kronor,

b) till *förstärkande av det på extra stat för år 1918 till enahanda ändamål anvisade anslaget* ett belopp av 5,660 kronor.

Statens läroverk.

Täckande av
brist i läro-
verksöversty-
relsens anslag
till tillfällig
adjunktion,
vikariatsers-
ättning, ex-
penser m. m.

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag

dels till täckande av under år 1917 uppkommen brist i det för läroverksöverstyrelsen på ordinarie stat uppförda anslaget å 13,550 kronor för tillfällig adjunktion, vikariatsersättning, expenser m. m. ett belopp av högst 4,500 kronor,

dels ock till förstärkande av berörda anslag på 1918 års stat ett belopp av likaledes högst 4,500 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 37—40 i statsrådsprotokollet.

Då utskottet icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst,

a) till *täckande av under år 1917 uppkommen brist i det för läroverksöverstyrelsen på ordinarie stat uppförda anslaget å 13,550 kronor för tillfällig adjunktion, vikariatsersättning, expenser m. m. ett belopp av 4,500 kronor,*

b) till *förstärkande av berörda anslag på 1918 års stat* ett belopp av likaledes 4,500 kronor.

8:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att för täckande, efter Kungl. Maj:ts beprövande, av utgifter, som under år 1918 skola bestri- Statsbidrag till de all-
 das av ljus- och vedkassan vid vederbörande allmänna läroverk, men som männa läro-
 ej kunna utgöras av denna kassas medel, därest ej terminsavgifterna till verakens ljus-
 densamma sättas till högre belopp än 15 kronor, anvisa på tilläggsstat och vedkas-
 för år 1918 ett förslagsanslag av 300,000 kronor. sor. [8.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 41—49 i statsrådsproto-
 kollet.

De på senaste tiden oerhört stegrade bränslekostnaderna hava gjort att avgifterna till de allmänna läroverkens s. k. ljus- och vedkassor, vilka avgifter äro obligatoriska för alla vid läroverken inskrivna lärjungar, men som tillförene utgått med jämförelsevis obetydliga belopp, numera sprungit i höjden på ett oroväckande sätt och för en hel del av lärjungarna utgöra en så betungande pålaga, att deras skolvistelse i hög grad därigenom försvåras. Vissa mått och steg hava redan vidtagits, ägnade att i någon mån nedbringa berörda terminsavgifter, men då någon större lindring härutinnan ej därmed uppnåtts, har ansetts nödigt att andra kraftigare åtgärder till avhjälpande av berörda svåra förhållanden bleve vidtagna.

Utskottets
 yttrande.

Flera olika sätt för lösande av frågan hava påtänkts. Den av Kungl. Maj:t nu föreslagna utvägen att begränsa lärjungeavgifterna till sagda kassor till visst lämpligt belopp och låta staten tillskjuta de medel, som därutöver behövas för täckande av kassornas utgifter, synes utskottet vara den bäst funna, och vill utskottet därför tillstyrka en sådan åtgärds vidtagande.

Mot Kungl. Maj:ts förslag i vad det avser storleken av de sålunda begränsade terminsavgifterna till kassorna har utskottet intet att erinra.

Vad angår förslaget i övrigt går detta ut på beredande av anslag för ifrågavarande ändamål för båda läseterminerna under år 1918. Enär emellertid vårterminen vid den tid riksdagens beslut i detta ärende kan föreligga torde vara i det närmaste avslutad och avgifterna till respektive ljus- och vedkassor för terminen redan inbetalda, finner utskottet det icke lämpligt att, därest vid något läroverk högre avgift utgått för vårterminen 1918 än 15 kronor, återbetalning till de avgiftspliktiga av det överskjutande beloppet äger rum. Med hänsyn härtill har utskottet ansett att det begärda anslaget kan minskas med hälften till 150,000 kronor.

Utskottet har bemärkt departementschefens uttalande att, då anslag för här ifrågavarande ändamål sannolikt blir erforderligt även under år

1919, en liknande framställning som den förevarande lär komma att av Kungl. Maj:t göras till nästkommande års riksdag.

Utskottet ansluter sig till departementschefens mening om lämpligaste sättet för dessa medels utdelande till de olika läroverken. I detta sammanhang vill utskottet göra den erinran att, i de fall, där staten och kommun eller enskild hava gemensam skollokal eller lokaler med gemensam uppvärmning och lyshållning m. m., det därvid bör tillses att fördelningen av de gemensamma kostnaderna mellan staten och kommunen eller den enskilde kommer att ske i noggrann överensstämmelse med vad som för varje särskilt läroverk i verkligheten i berörda avseenden erfordrats.

På grund av vad här ovan anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *täckande, efter Kungl. Maj:ts beprövande, av utgifter, som under år 1918 skola bestridas av ljus- och vedkassan vid vederbörande allmänna läroverk, men som ej kunna utgöras av denna kassas medel, därest ej terminsavgifterna till densamma för höstterminen sättas till högre belopp än 15 kronor, anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag av 150,000 kronor.*

Täckande av
brist i nya
elementarsko-
lansskolkassa
m. m.

[9.]

9:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag

dels för täckande av den i statens provskolas, nya elementarskolans, räkenskaper vid 1917 års slut bokförda bristen i skolkassan ett belopp av högst 3,227 kronor,

dels till förstärkande av de skolkassan vid nya elementarskolan under år 1918 till buds stående medel ett belopp av högst 2,429 kronor.

dels ock för täckande av de utgifter, som under år 1918 skola bestridas av nya elementarskolans skolkassa men som ej kunna utgöras medelst terminsavgifter å sammanlagt 44 kronor av varje betalande lärjunge, ett belopp av 11,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid 50—55 i stadsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Nya elementarskolan i Stockholm intager bland de allmänna läroverken en särställning bl. a. därutinnan, att läroverkstadgans bestämmelser om de allmänna läroverkens kassor icke äro tillämpliga på denna skola. Vid nya elementarskolan finnes ej någon särskild ljus- och vedkassa, utan dess s. k. skolkassa motsvarar till sitt ändamål såväl sagda kassa som biblioteks- och materialkassan vid de övriga allmänna läroverken. Jämte skolkassan har nya elementarskolan ytterligare en kassa:

byggnadskassan. Terminsavgifterna till dessa kassor hava pläгат bestämmas genom Kungl. Maj:ts särskilda beslut.

Till följd av nu nämnda särförhållanden har nya elementarskolan icke blivit berörd av Kungl. Maj:ts under föregående punkt behandlade framställning om statsbidrag för minskande av avgifterna till de allmänna läroverkens ljus- och vedkassor.

Under de svåra ekonomiska förhållanden som nu råda har emellertid icke heller nya elementarskolans skolkassa kunnat med förutvarande avgifter till densamma räcka till för sitt ändamål, utan hava avgifterna flera gånger genom olika Kungl. Maj:ts beslut måst höjas. Det oaktat har kassans ställning allt fortfarande varit så svag, att Kungl. Maj:t ansett sig böra nu föreslå särskilda åtgärder, först och främst för att avhjälpa de redan uppkomna svårigheterna.

Då för att kunna möta bränslekostnaderna under år 1918 en ytterligare större höjning av terminsavgifterna är oundviklig och eleverna vid nya elementarskolan därigenom skulle komma att i fråga om tunga pålagor för sin skolgång bliva försatta i samma läge som lärjungarna vid ett flertal av de övriga läroverken, har därjämte föreslagits att liknande lindring, som för deras del blivit ifrågasatt, borde få åtnjutas även av eleverna vid nya elementarskolan. Enär emellertid, såsom förut nämnts, skolkassan vid denna skola motsvarar ej allenast ljus- och vedkassan vid annat allmänt läroverk utan även biblioteks- och materialkassan vid dessa, och då till sistnämnda kassa för närvarande utgår en terminsavgift av lägst 4 kronor 50 öre högst 7 kronor, har, med beräkning att de betalande lärjungarna vid nya elementarskolan skola svara för utgifter, för termin motsvarande nämnda belopp, begränsningen i avgiften till skolkassan ansetts böra stanna vid ett 7 kronor högre belopp än det för avgifterna till de övriga läroverkens ljus- och vedkassor avsedda.

Utskottet har ingen anmärkning att göra emot Kungl. Maj:ts förslag angående beredande av anslag dels å 3,227 kronor till täckande av den vid 1917 års slut i skolkassan förefintliga bristen, dels ock å 2,429 kronor till förstärkande av de skolkassan under år 1918 till buds stående medel, motsvarande det belopp som utgör skillnaden mellan den detta år och år 1917 uppkomna belastningen av kassan på grund av likvidering av från föregående år balanserade skulder.

Beträffande framställningen om anslag till möjliggörandet av nedsättning i terminsavgifterna till skolkassan finner utskottet det billigt att sådan lindring i dessa avgifter, som nu föreslagits, beredes lärjungarna vid nya elementarskolan.

Vad utskottet under nästföregående punkt uttalat angående olämp-

ligheten av att återbetalning av någon del av för innevarande vårtermin redan erlagda terminsavgifter äger rum, gäller givetvis även i detta fall, och då utskottet anser att på grund därav det här begärda anslaget bör kunna reduceras till hälften, får utskottet för nu ifrågavarande ändamål förorda ett anslag av endast 5,500 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må anvisa på tilläggsstat för år 1918

a) för täckande av den i statens provskolas, nya elementarskolans, räkenskaper vid 1917 års slut bokförda bristen i skolkassan ett förslagsanslag, högst, 3,227 kronor,

b) till förstärkande av de skolkassan vid nya elementarskolan under år 1918 till buds stående medel ett förslagsanslag, högst, 2,429 kronor,

c) för täckande av de utgifter, som under höstterminen år 1918 skola bestridas av nya elementarskolans skolkassa men som ej kunna utgöras medelst terminsavgift å högst 22 kronor av varje betalande lärjunge, ett förslagsanslag av 5,500 kronor.

Folkundervisningen.

Folkskoleöverstyrelsen.

Täckande av
brist i staten
för åren 1916
och 1917 för
folkskol-
överstyrelsen.

[10.]

10:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag anvisa

dels till täckande av under år 1916 uppkommen brist i staten för folkskoleöverstyrelsen ett belopp av högst 5,551 kronor.

dels ock till täckande av under år 1917 uppkommen brist i samma stat ett belopp av högst 9,001 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 56—62 i statsrådsprotokollet.

Utskottet har icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, och får alltså hemställa,

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisa

a) till täckande av under år 1916 uppkommen brist i staten för folkskoleöverstyrelsen ett belopp av 5,551 kronor,

b) till täckande av under år 1917 uppkommen brist i samma stat ett belopp av 9,001 kronor.

Abnormundervisningen.

11:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att, under förutsättning av att riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 275 framställda förslag beviljar ett anslag av 450,000 kronor till uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med upprättade ritningar av nybyggnad för hantverksskolan i Kristinehamn för blinda, därav anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom reservationsanslag ett belopp av 200,000 kronor.

Nybyggnad
för hantverks-
skolan i
Kristinehamn
för blinda.
[11.]

Under hänvisning till vad utskottet i sitt utlåtande nr 97 i anledning av Kungl. Maj:ts ovanberörda proposition nr 275 anfört och med erinran att riksdagen i enlighet med utskottets förslag numera beviljat ovanberörda anslag av 450,000 kronor och därav på extra stat för år 1919 anvisat ett belopp av 200,000, får utskottet hemställa,

att riksdagen må av det till uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Johan Åkerlund upprättade ritningar av nybyggnad åt hantverksskolan i Kristinehamn för blinda beviljade anslaget å 450,000 kronor anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom reservationsanslag ett belopp av 200,000 kronor.

Den tekniska undervisningen.

12:o) Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag anvisa

dels till täckande av den vid 1917 års utgång förefintliga bristen i det i staten för Chalmers tekniska institut uppförda ordinarie anslaget till uppvärmning, belysning och diverse utgifter ett belopp av högst 16,600 kronor,

dels ock till förstärkande under år 1918 av nyssnämnda i institutets stat uppförda ordinarie anslag ett belopp av högst 6,000 kronor.

Täckande av
brist i räken-
skaperna vid
Chalmers tek-
niska institut
m. m.
[12.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 64—66 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra emot förevarande framställning, får hemställa

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisa

a) till *täckande av den vid 1917 års utgång förefintliga bristen i det i staten för Chalmers tekniska institut uppförda ordinarie anslaget till uppvärmning, belysning och diverse utgifter* ett belopp av 16,600 kronor,

b) till *förstärkande under år 1918 av nyssnämnda i institutets stat uppförda ordinarie anslag* ett belopp av 6,000 kronor.

Täckande av
brist i tekniska skolans
i Stockholm
räkenskaper
m. m.
[13.]

13:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag anvisa

dels till täckande av under åren 1916 och 1917 uppkomna brister i de för tekniska skolan i Stockholm anslagna medel till uppvärmning högst 17,916 kronor,

dels till gottgörande av ränta å ett för uppehållande av läroanstaltens verksamhet av dess styrelse upptaget lån högst 550 kronor,

dels ock till förstärkande av de för år 1918 läroanstalten till buds stående medel till uppvärmning högst 15,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 66—74.

Utskottet har icke haft någon erinran att göra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag och hemställer förty

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisa

a) till *täckande av under åren 1916 och 1917 uppkomna brister i de för tekniska skolan i Stockholm anslagna medel till uppvärmning* ett belopp av 17,916 kronor,

b) till *gottgörande av ränta å ett för uppehållande av läroanstaltens verksamhet av dess styrelse upptaget lån* ett belopp av 550 kronor,

c) till *förstärkande av de för år 1918 läroanstalten till buds stående medel till uppvärmning* ett belopp av 15,000 kronor.

Åtgärder för fysisk utbildning.

14:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag anvisa

dels till täckande av under år 1916 uppkommen brist i de för gymnastiska centralinstitutet anslagna medel till ved, ljus, material, samlingar m. m. högst 2,131 kronor,

dels till täckande av under år 1917 uppkommen brist i samma medel högst 11,766 kronor,

dels ock till förstärkande av de för samma anstalt till enahanda ändamål för år 1918 redan anvisade medel högst 11,750 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 75—80 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som ansett sig böra tillstyrka förevarande framställningar, får i anledning därav framställa

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisa

a) till *täckande av under år 1916 uppkommen brist i de för gymnastiska centralinstitutet anslagna medel till ved, ljus, material, samlingar m. m.* ett belopp av 2,131 kronor,

b) till *täckande av under år 1917 uppkommen brist i samma medel* ett belopp av 11,766 kronor,

c) till *förstärkande av de för samma anstalt till enahanda ändamål för år 1918 redan anvisade medel* ett belopp av 11,750 kronor.

15:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till täckande av under räkenskapsåret den 1 oktober 1916—den 30 september 1917 uppkommen brist i räkenskaperna för Stadion på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst 9,235 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 81—85 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som utgår ifrån att ifrågavarande brist i Stadions räkenskaper har sin grund uteslutande i de genom dyrtidens verkningar uppkomna ökade utgifterna särskilt till följd av höjda arbetslöner och bränslekostnader, finner i likhet med departementschefen att för täckande av

Täckande av
brist
gymnastiska
central-
institutets
räkenskaper
m. m.

[14.]

Täckande av
brist i
Stadions
räkenskaper.

[15.]

denna brist medel böra beredas genom särskilt anslag av riksdagen. Utskottet delar nämligen departementschefens åsikt därom att den likaledes ifrågasätta utvägen att för ändamålet anlita 1918 års extra anslag till understödjande av idrotten icke bör anlitas, helst idrottsanslaget, som ursprungligen utgjort 100,000 kronor, på senare åren blivit inknappat och numera utgår med endast 75,000 kronor.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må till *täckande av under räkenskapsåret den 1 okt. 1916—den 30 sept. 1917 uppkommen brist i räkenskaperna för Stadion* på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst 9,235 kronor.

Diverse.

Ersättning
för förskott.

16:o) I den till riksdagen, avlätna propositionen med förslag till tilläggsstat till riksstaten för år 1918 hade Kungl. Maj:t under punkt [16.] 44 föreslagit riksdagen att *dels* till täckande av vissa under punkten angivna, utav statskontoret till ersättande anmälda förskott anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom förslagsanslag ett belopp av högst 300,260 kronor,

dels ock därutöver till täckande av ytterligare förskottsutgifter under år 1917 beräkna å 1918 års tilläggsstat såsom förslagsanslag ett belopp av högst 50,077 kronor.

Under förevarande punkt i nu behandlade proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till täckande av vissa under punkten angivna, av statskontoret och Kungl. Maj:ts befallningshavande i länen utbetalade förskott anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom förslagsanslag ett belopp av högst 76,760 kronor.

Beträffande den till stöd för dessa framställningar lämnade utredningen hänvisas dels till den propositionen angående tilläggsstat för år 1918 bifogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden sid. 91—95 och dels till den i nu behandlade proposition återopade statsrådsprotokollet sid. 86—89.

Mot vad sålunda föreslagits har utskottet intet att erinra, och får utskottet i anledning därav hemställa,

att riksdagen må till täckande av vissa i statsrådsprotokollen över ecklesiastikärenden den 14 januari 1918 och den 5 april 1918 angivna förskott anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 377,020 kronor.

Stockholm den 22 maj 1918.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, O. M. Strömberg, J. Nilsson, H. F. Lamm, O. Bergqvist, C. G. Ekman, H. G. W. Wrangel, A. C. Lindblad, J. L. Widell, A. Pers*, greve *N. F. Posse* och *G. Boman* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *H. Andersson* i Skivarp, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *C. Persson* i Stallerhult, *O. H:son Waldén, G. Odqvist, C. R. Jansson* i Falun, *W. Bäckström, O. Nilsson* i Örebro, *J. Nilsson* i Malmö och *F. T. Hamrin*.

Reservation:

vid punkt 9 (ang. täckande av brist i Nya elementarskolans skolkassa m. m.) av herrar *H. G. W. Wrangel* och *J. L. Widell*, vilka ansett, att Kungl. Maj:ts förslag bort av utskottet tillstyrkas.
